

Hyvinvointialueen asiakasmaksukäytännöt

Vanhusneuvosto 6.2.2024

Satu Komulainen, talouspäällikkö
Kaisa Savolainen, talouspäällikkö

keusote.fi

HYVINKÄÄ | JÄRVENPÄÄ | MÄNTSÄLÄ | NURMIJÄRVI | PORNAINEN | TUUSULA

Esityksen sisältö

1. Yleistä asiakasmaksuista
2. Asiakasmaksut - Ikäihmisten ja vammaisten palvelut
3. Asiakasmaksut – Terveyspalvelut ja sairaanhoito

Asiakasmaksut – Yleistä 1(2)

- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (3.8.1992/734) ja Asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (9.10.1992/912) määrittelevät perusteet perittäville asiakasmaksuille
- Pääsääntöisesti sosiaali- ja terveystalvasta voidaan periä maksu palvelun käyttäjältä, jollei laissa toisin säädetä.
- Maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen
- Valtioneuvosto määrittelee asetuksella ns. tasasuuruisten maksujen enimmäismäärät sekä indeksikorotukset kahden vuoden välein kansaneläkeindeksin muutoksen mukaisesti
- Asiakasmaksulaissa säädetään ns. tasasuuruisten maksujen maksukatto, jonka ylittymisen jälkeen maksukattoon sisältyvät palvelut ovat asiakkaalle maksuttomia kalenterivuoden loppuun. Lyhytaikaisesta terveydenhuollon laitoshoidosta tai lyhytaikaisesta sosiaalihuollon laitospalvelusta saadaan maksukaton täytyttyä kuitenkin periä ylläpitomaksua.
- Maksukatto v. 2024 on 762 euroa ja ylläpitomaksu maksukaton täyttymisen jälkeen 25,10 euroa/vrk. Maksukaton euromäärä tarkistetaan kahden vuoden välein kansaneläkeindeksin muutoksen mukaisesti.
- Valtioneuvosto määrittelee asetuksella tulosidonnaisten maksujen tulorajat, maksuprosentit ja vähimmäiskäyttövarat sekä näiden indeksikorotukset kahden vuoden välein työeläkeindeksin muutoksen mukaisesti
- Asiakasmaksuasetuksessa määritellään lisäksi tuloista tehtävät vähennykset ennen maksun määräämistä.

Asiakasmaksut – Yleistä 2(2)

- Aluevaltuusto on kokouksessaan 14.12.2023 § 68 päättänyt perittävät asiakasmaksut, tulorajat ja käyttövarat valtioneuvoston asetuksen enimmäismäärien mukaisesti muutamin poikkeuksin (pitkäaikainen mielenterveys ja päihdeasumispalvelut)
- Heikon taloudellisen tilanteen perusteella asiakasmaksuihin voi hakea maksusuunnitelmaa, alentamista tai perimättä jättämistä (hyvinvointialueen delegointisääntö, hyvinvointijohtaja 30.12.2023 § 35)
- Asiakas voi sopia laskuttajan kanssa maksusuunnitelmasta alle 1000 euron laskulle enintään kolmeksi kuukaudeksi
- Osto- ja myyntilaskutiimin palveluesimies voi antaa maksuaikaa alle 3000 euron laskulle enintään kolmeksi kuukaudeksi
- Konsernipalvelujen talouspäällikkö päättää maksusuunnitelman hyväksymisestä 3000 euroa tai suuremmalle saatavalle tai jos maksusuunnitelman kesto on yli 3 kk
- Myönnetystä maksuajasta peritään viivästyskorkoa korkolain mukaisesti
- Tulosidonnaisten maksujen mahdollisesta harkintaan perustuvasta määräaikaisesta alentamisesta tai perimättä jättämisestä päättää maksupäätöksen tehnyt viranhaltija tai hänen esihenkilönsä.
- Terveyspalvelut ja sairaanhoito palvelualueen talouspäällikkö voi päättää asiakkaalta laskutetun asiakasmaksun perinnästä luopumisesta tai alentamisesta. Päätös perustuu asiakasohjauksen lausuntoon asiakkaan taloudellisesta ja/tai sosiaalisesta tilanteesta.
- Aluehallitus on 30.5.2023 § 151 päättänyt asiakasmaksujen alentamisen ja perimättä jättämisen perusteista

Ikäihmisten ja vammaisten palvelut

Kaisa Savolainen, talouspäällikkö

keusote.fi

HYVINKÄÄ | JÄRVENPÄÄ | MÄNTSÄLÄ | NURMIJÄRVI | PORNAINEN | TUUSULA

Asiakasmaksut - Ikäihmisten ja vammaisten palvelualue

	Toimintakulut 2023 (ei lopullinen)	Maksutuotot 2023 (ei lopullinen)	Maksutuottojen %-osuus toimintakuluista
Ikääntyneiden asumispalvelut	99 343 160	19 104 976	19,2 %
Kotona asumista tukevat palvelut	37 875 640	4 704 819	12,4 %
Vammaisten palvelut	94 565 666	5 923 940	6,3 %
YHTEENSÄ	231 784 466	29 733 735	12,8 %

Asiakasmaksut – Ikääntyneiden asumispalvelut

- Asiakkaita yhteensä noin 1 500 (omassa tuotannossa 600, ostopalveluissa 900)
- Palvelut yhteisöllinen asuminen (YA), ympärivuorokautinen palveluasuminen (YPA) sekä kuntoutus-, arviointi- ja lyhytaikaisyksikkö
- Palvelu voi olla YA ja YPA yksiköissä pitkä- tai lyhytaikaista
- Ikääntyneiden asumispalveluissa (säännöllinen) asiakasmaksu tarkistetaan vuosittain, tällöin asiakkaalle tehdään maksupäätös ajantasaisilla tulotiedoilla. Maksua tarkistetaan tarvittaessa useammin asiakkaan tulojen / maksukyvyn oleellisesti muuttuessa.
- Korvaavaa maksupäätöstä ei kuitenkaan tehdä, jos asiakasmaksun korotus jää alle 10 €/kk.
- Tuloselvitys-lomakkeella kartoitetaan asiakkaan tulot & menot
- Pyrimme aloittamaan laskutuksen 1 kuukauden kuluessa palvelun aloittamisesta, viimeistään kuitenkin 2 kuukauden kuluessa palvelun aloittamisesta. Tuloselvitys toimitetaan suoraan osto- ja myyntilaskutiimiin joko turvasähköpostilla tai postitse. Tuloselvityslomake annetaan asiakkaalle/asioidenhoitajalle SAS-työryhmästä, kun asiakkaan palveluntarve on arvioitu ja asiakas otetaan jonoon odottamaan asumispalvelupaikkaa.
- Asiakasmaksu-laskelmat eivät saa ylittää oman tuotannon kustannuksia, jotka perustuvat viimeisimpään tehtyyn tuotteistukseen vuodelta 2023. Aluehallituksen päätös 14.2.2023 § 40 Vakuutusyhtiö- ja ulkohyvinvointialuelaskutuksen hinnat vuodelle 2023. Esimerkiksi ympärivuorokautisen asumispalvelun hinta 157 euroa ja yhteisöllisen asumisen hinta 86 euroa.

Asiakasmaksun määräytyminen - Ikääntyneiden ympärivuorokautinen palveluasuminen

- Asiakasmaksu-laskelmassa ympärivuorokautisen palveluasumisen asiakasmaksu määräytyy seuraavasti (asiakasmaksulaki 10 b§, c§, d§): **Asumispalvelumaksu = (Nettotulot – huomioitavat menot) x 85 %**. Asiakkaalle jätetään kuukausittaiseksi käyttövaraksi vähintään 182,00 euroa.
- Tuloina otetaan huomioon kaikki asiakkaan tulot, vaikka niitä ei otettaisikaan huomioon asiakasmaksua määritettäessä. Esimerkiksi kesämökin mynnistä saatua tuloa (kertasuoritus) ei huomioida asiakasmaksussa, mutta se huomioidaan huojennushakemusta käsiteltäessä. Lisäksi otetaan huomioon talletukset ja omaisuus, esimerkiksi sijoitusrahasto-osuudet, henkilöstörahasto-osuudet, osakkeet, säästövakuutuskertymät ja arvopaperit. Tuloina huomioidaan puolisoiden (avio- tai avoliitto) yhteenlasketut tulot 7 c §, 10 b § mukaisesti, muutoin 1 § mukaan.
- Menoina huomioidaan 10 c §; 10 d §
 - Edunvalvontakulu
 - Elatusapu sekä tosiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset
 - Muut asiakasmaksulain menot 10c§ 2), 3)
 - Asumismenot (sis. vesi ja sähkö, pakollinen kotivakuutus). Asumismenoista vähennetään asumistuki.
 - Kela korvattavat lääkekulut
 - Ei-Kela korvattavat lääkekulut (jos terveydenhuollon ammattilainen on ne määrännyt asiakkaalle)
 - Edellisen asunon asumismenot ennen pitkäaikaiseen ympärivuorokautiseen palveluasumiseen siirtymistä Asiakasmaksulain 10 c § mukaisesti

Asiakasmaksun määräytyminen - Ikääntyneiden yhteisöllinen asuminen

- Maksut määräytyvät kotihoidon maksutaulukon mukaisesti, enintään 35 % asiakkaan veronalaisista ansio- ja pääomatuloista, joista on tehty Asiakasmaksulain 10 c ja 10 g §:ssä säädettyt vähennykset. Asiakkaalle jätetään kuukausittaiseksi käyttövaraksi vähintään 182,00 euroa.
- Asiakas täyttää tulospelvitys-lomakkeen (sama lomake kuin ympärivuorokautisessa palveluasumisessa)
- Tuloina huomioidaan asiakkaan ja tarvittaessa hänen puolisonsa veronalaiset ja verosta vapaat tulot: ansio- ja pääomatulot; laskennallinen metsätulo; maatalouden ja elinkeinotoiminnan pääoma- ja ansiotulo-osuudet sekä verovelvollisen osuus yhtymän tulosta; eläkkeensaajan hoitotuki
- Maksussa huomioidaan asiakkaan nettotulot, joista vähennetään hoivakodin asumismenot (asumistuen jälkeen), yhteisölliseen asumiseen myönnetty kotihoidon palvelut sekä tukipalvelut, huomioitavat lääkekulut sekä asiakasmaksulain 10g § mukaiset menot.
- Käyttövaralla asiakas hoitaa kaikki henkilökohtaiset menonsa kuten terveydenhuoltomenot (esim. lääkärissä käyntimaksut, fysioterapia), silmälasit, vakuutusmaksut, hygieniamenot, parturikampaamomaksut, matkustuskustannukset, sanomalehden tilausmaksut, puhelimen käyttömenot, vaatemenot ja harrastustoiminnan menot.

Asiakasmaksun huojentaminen - Ikääntyneiden asumispalvelut

- Asiakasmaksun alentaminen tai perimättä jättäminen perustuu asiakkaan tosiasialliseen taloudelliseen tilanteeseen. Kertahuojennus kuukausimaksuun tai huojennus määräajaksi.
- Huojennusta haetaan lomakkeella, joka löytyy Keusoten nettisivuilta: https://www.keusote.fi/wp-content/uploads/2023/06/Asiakasmaksun-alentaminen-hakemus-ASUMISPALVELUT_taytettava.pdf
- Päätöksen maksunhuojennuksesta tekee hyvinvointialueen delegointisäännön mukaan omissa yksiköissä koordinoiva esihenkilö ja ostopalveluissa asumispalvelukoordinaattori.
- Lisätietoa huomioitavista menoista ja maksun alentamisesta on hyvinvointialueen nettisivuilla "Meillä asiakkaana" -> "Asiakasmaksut" (Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen ikääntyneiden kotihoidon, perhehoidon ja asumispalveluiden asiakasmaksujen määrittäminen ja soveltamisohje)

Asiakasmaksun määräytyminen – Kotona asumista tukevat palvelut

- Kotihoidon palvelukokonaisuus voi sisältää sosiaalihuoltolain 19 § mukaisen kotipalvelun ja terveydenhuoltolain 25 §:n mukaisen kotisairaanhoidon.
- Kotihoito katsotaan jatkuvaksi ja säännölliseksi, jos asiakkaalla on kotihoidon käyntejä kerran viikossa tai useammin.
- Jatkuvasti ja säännöllisesti annetusta kotihoidosta peritään palvelun (1) laadun ja määrän, (2) perheen koon sekä (3) palvelun käyttäjän maksukyvyn mukaan määräytyvä kohtuullinen kuukausimaksu.
- Kuukausimaksun suuruus määritellään maksutaulukon mukaisesti. Kuukausimaksu saa olla enintään maksuprosentin osoittama määrä tulorajan ylittävistä kuukausituloista. Hyvinvointialue saa periä maksua vähemmän kuin laissa säädetään. Maksu ei saa millään tuntimäärällä ylittää maksutaulukon mukaista enimmäismaksua. Kotihoidon maksutaulukko löytyy hyvinvointialueen nettisivuilta -> "Meillä asiakkaana" -> "Asiakasmaksut"
- Etäpalvelun käyntiajat sisällytetään kotihoidon maksun perustana oleviin käyntiaikoihin. Laskutus kotihoidon maksutaulukon mukaisesti.
- Tilapäiselle kotihoidolle on oma maksutaulukko.
- Arviointi- ja kuntoutuspalvelulle (Arki -palvelu) on omat hinnat, moniammatillinen arviointijakso on 13,40 €/ päivä
- Maksun määräytymiseen vaikuttavat tekijät puolison tulot yms.
- Asiakasmaksua ei peritä kohdassa maksuttomat terveystilanteet esitettyjen listausten mukaisesti, lukuun ottamatta maksukattoa. Kotihoidon asiakasmaksua ei huomioida maksukatossa.

Asiakasmaksun huojentaminen - Kotona asumista tukevat palvelut

- Asiakasmaksun alentaminen tai perimättä jättäminen perustuu asiakkaan tosiasialliseen taloudelliseen tilanteeseen. Kertahuojennus kuukausimaksuun tai huojennus määräajaksi.
- Hakemuslomake löytyy nettisivuilta: <https://www.keusote.fi/palveluhakemisto/saannollinen-ja-tilapainen-kotihoito/>
- Hakemus liitteineen toimitetaan joko sosiaaliohjaajien kautta tai osoitteeseen: **Osto- ja myyntilaskustiimi / kotihoidon laskutus, PL 46, 05801 Hyvinkää**
- Hakemuksen tiedoista laskentasihteeri koostaa laskelman koordinoivalle esihenkilölle. Päätöksen maksunhuojennuksesta tekee hyvinvointialueen delegointisäännön mukaan koordinoiva esihenkilö tai toimintayksikön esihenkilö.
- Asiakkaalle postitetaan päätöksen liitteenä myös laskelma, jonka pohjalta päätös on tehty
- Huomioitavat kulut ja tulot tarvittavine liitetietoineen ilmenevät hakemuslomakkeesta

Ikäihmisten asumispalvelut ja kotona asumista tukevat palvelut - Yleisimpiä asiakasmaksuja kuukausimaksujen ohella

Asumispalvelut	euroa	Kotona asumista tukevat palvelut	euroa
Ateriavuorokausipaketti (omat yksiköt)	14,90 / vrk	Tilapäisen kotihoidon maksut <ul style="list-style-type: none"> • 0 – 2 tuntia • 2-4 tuntia • 4-6 tuntia • yli 6 tuntia 	13,40 / käynti 17,90 / käynti 23,00 / käynti 28,10 / käynti
Ateriat erikseen ostettuina prosenttia aterivuorokausihinnasta	10 % aamupala 35 % lounas 10 % päiväkahvi 35 % päivällinen 10 % iltapala	Kotihoidon perittävä enimmäistuntimaksu	71,50 / tunti
Osavuorokautinen yhteisöllinen asuminen (päiväpaikka)	19,40 / osapäivä	Kylpypalvelu	13,20 / kerta
Lyhytaikainen asuminen	35,70 / vrk	Kotiapupalvelu (myös palvelusetelin omavastuuosuus)	11,00 / tunti
Ikäihmisten tilapäinen kriisiasuminen	35,70 / vrk	Pyykkipalvelu	6,60 / koneellinen
Lyhytaikainen laitoshoidon maksukaton täyttymisen jälkeinen maksu	25,10 / hoitopäivä	Yksilökuljetus inva-autolla	17,60 € suunta
		Moniammatillinen arviointijakso (Arkipalvelu)	13,40 / päivä

Terveyspalvelut ja sairaanhoido

Satu Komulainen, talouspäällikkö

keusote.fi

HYVINKÄÄ | JÄRVENPÄÄ | MÄNTSÄLÄ | NURMIJÄRVI | PORNAINEN | TUUSULA

Asiakasmaksut Terveyspalvelut ja sairaanhoito

	Toimintakulut 2023	Maksutuotot 2023	Maksutuottojen %-osuus toimintakuluista
Kuntoutuspalvelut	24 626 559	707 398	2,9 %
Vastaanottopalvelut	47 677 139	1 332 547	2,8 %
Suun terveydenhuolto	22 840 938	5 611 292	24,6 %
Sairaalapalvelut	40 767 565	2 744 359	6,7 %

Terveyspalvelut ja sairaanhoito

Yleisimpiä asiakasmaksuja

	euroa
Terveyskeskuslääkärin vastaanotto	23,00
Terveyskeskuslääkärin etävastaanotto	19,30
Terveyskeskuslääkärin päivystysvastaanotto arkisin klo 20-08, la-su ja pyhäpäivät	31,60
Erikoislääkärin vastaanotto	46,00
Erikoislääkärin etävastaanotto	38,60
Lääkärintodistus- ja lausunto	56,70
Lääkärintodistus ajokorttia varten	68,10
Käyttämättä ja peruuttamatta jätetty käyntiaika	56,70

	euroa
Lyhytaikainen laitoshoido	54,60
Maksukaton täyttymisen jälkeen lyhytaikainen laitoshoido	25,10
Fysioterapeutin suoravastaanottokäynti tai muu terapiakäynti	12,80
Terapeutin etävastaanotto	10,70
Terapia, ryhmäkäynti	4,40
Etäterapiat, ryhmäkäynti	3,70
Lääkärin kotikäynti mm. kotisairaala	21,10
Hoitajan tai muun terveydenhuollon ammattihenkilön kotikäynti mm. kotisairaala	13,40

Suun terveydenhuollon asiakasmaksuja

	euroa
Perusmaksut: suuhygienisti, hammaslääkäri, erikoishammaslääkäri	11,30 14,60 21,50
Hammaskuva panoraamaröntgen	9,40 21,10
Ehkäisevä hoito	9,40
Tutkimukset, hammastarkastukset ja sairauksien hoidosta / toimenpide, vaativuusluokittain	9,40 21,10 41,80 61,20 85,90

	euroa
Proteettiset toimenpiteet:	11,30
• proteesin pohjaus	14,60
• proteesin korjaus	21,50
• akryyliosa- ja kokoproteesi	204,80
• kruunut ja sillat / hammas	204,80
• rankaproteesi	248,60
Hammastekniset kulut mm. proteesit, sillat, purentakiskot ym. laskutetaan asiakkaalta aiheutuneiden kulujen mukaan	
Käyttämättä ja peruuttamatta jätetty käyntiaika	56,70

Ohjeistusta ja lisätietoja asiakasmaksuista

- Laskun virheistä yhteys ensisijaisesti laskuttajaan, yhteystiedot löytyy laskusta
- Asiakaslaskutuksesta asiakaslaskut@keusote.fi tai p. 019 226 0950 (takaisinsoittopalvelu) saat ohjeita tai tarvittaessa asiasi ohjataan eteenpäin
- Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen nettisivut
 - tietoa ja ohjeistusta asiakasmaksuista sekä niiden alentamisesta tai perimättä jättämisestä
 - lomakkeet asiakasmaksun alentamis- tai perimättä jättämishakemukseen
- Maksukaton täyttymistä tulee asiakkaan seurata itse

Kiitos!

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue